

## Täysistunto

**Torstai 20.10.2022 klo 15.59—20.56**

### 2.3. Suullinen kysymys lääkkeiden saatavuudesta (Sari Tanus kd)

Suullinen kysymys SKT 170/2022 vp

*Suullinen kyselytunti*

**Puhemies Matti Vanhanen:** Seuraava kysymys, edustaja Tanus.

*Keskustelu*

16.47 **Sari Tanus kd:** Arvoisa puhemies! Lääkkeiden saatavuudessa ilmenneet ongelmat ovat lisääntyneet viime aikoina. Syinä saatavuushäiriöihin ovat usein ongelmat tuotannossa ja kysynnän kasvu. Välillä rinnakkaislääkkeistä löytyy ratkaisu, usein ei.

Toinen lääkesaatavuuden ongelma on se, että meillä Suomessa ei ole riittävästi saatavilla maailmalla jo käytössä olevia sellaisia lääkkeitä, joista potilaat ovat saaneet apua. Meillä on vakavia sairauksia, kuten ALS, johon ei vielä toistaiseksi ole keksitty parantavaa hoitoa. Kuitenkin maailmalla, esimerkiksi Sveitsissä ja USA:ssa, on jo lääkkeitä, jotka ovat tutkimuksissa antaneet lisää elinaikaa ALS-potilaille, jopa vuosia. Näitä lääkkeitä pitäisi pikaisimmin saada Suomeenkin. Ja kysyisin asianomaiselta ministeriltä: miten edistätte lääkkeiden saatavuuden parantamista ja edistätte sellaisten lääkkeiden Suomeen saantia, joita jo muualla maailmassa on käytössä ja joista on tutkitusti saatu apua potilaille?

**Puhemies Matti Vanhanen:** Ministeri Sarkkinen.

16.49 **Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Sarkkinen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitoksia tärkeästä kysymyksestä. Todella olemme mediasta saaneet lukea, että lääkkeiden saatavuushäiriöt ovat lisääntyneet. Kuitenkin ehkä yleisesti ottaen on syytä rauhoitella, että sinänsä yleisesti ottaen lääkkeiden saatavuus on Suomessa hyvällä tasolla ja usein on saatavilla rinnakkaisvalmiste, mikäli jokin nimike on loppunut. Mutta silti on pistettävä merkillä ja pyrittävä varautumaan siihen, etteivät saatavuushäiriöt lisääntyisi, ja Suomessa on tämä velvoitevarastointijärjestelmä, joka auttaa lääkkeiden saatavuuden turvaamisessa.

Lääkkeiden toimitusketjut ovat hyvin globaaleja, ja usein esimerkiksi raaka-aineet ja lääketehtaat ovat Kiinassa tai Intiassa. Näen, että tämä on Euroopan unionille myös keskeinen omavaraisuuskysymys, miten me pystyttäisiin varmistamaan, että enemmän kriittistä lääketeollisuutta olisi myös Euroopassa ja sitä kautta erilaisissa tilanteissa lääkkeiden saatavuus olisi turvattu. — Ehkä jatkan, jos tulee lisäkysymys. [Sebastian Tynkkynen: Te aina kysytte, kun pitäisi vastata!]

**Puhemies Matti Vanhanen:** Lisäkysymys, edustaja Tanus.

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 113/2022 vp

16.50 **Sari Tanus kd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos ministerille vastauksesta, ja toivotaan, että saadaan nopeasti helpotusta tähän haasteeseen.

Toisena kysymyksenä haluaisin kysyä siitä, kun meillä on pitkiä jonotusaikoja myös potilaiden arvioon tarvittavista apuvälineistä. Joissakin sairauksissa eteneminen voi olla ajoittain hyvin nopeaa, ja apuvälinearviota ja välineen saatavuutta ei pystytä riittävän nopeasti toteuttamaan. Samalla kun puhutaan hoitoon ja tutkimuksiin pääsystä, tulisi näiden yhteydessä myös selvittää arjen helpottamista edistävien apuvälineiden tarve ja niiden nopea käyttöönotto. Kysyisinkin ministeriltä: minkälaisin toimenpitein apuvälineiden käyttöä osana sairauden hoitoa nopeutetaan ja niiden käyttöönotto otetaan tiiviimmäksi osaksi hoitoa?

**Puhemies Matti Vanhanen:** Ministeri Sarkkinen. — Ministeri Kiuru. Lopultakin osuin kohdalleen.

16.51 **Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ei näistä sosiaali- ja terveysministeriön roolituksista varmasti helppo ole päästä perille. Välillä meillä itsellämmekin on tässä ihan tarpeeksi töitä — mutta siihen asiaan varmaan hallitusohjelmassa palataan.

Nyt edustaja kysyi minusta erittäin tärkeätä asiaa. Me ollaan sosiaali- ja terveydenhuollossa monesti sen armoilla, että maailman pitäisi liikkua paljon nopeammin. Olen siitä aivan samaa mieltä. Erityisesti harvinaissairauksissa se hoito on itse asiassa tutkimusta. Kun tutkimus etenee, sitä kautta hoitokin etenee. Samaan tapaan myös apuvälineet tänä päivänä kehittyvät hyvin nopeasti, ja siihen liittyy ei vain teknologia vaan myöskin tämän digimaailman kehitys, ja siksi varmasti on tärkeätä arvioida myös tätä. Me ollaan osana isoa sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamista käynnistetty myöskin täällä apuvälinepuolella kehitystyötä, mutta minusta tämä on isompi kysymys siitä, näemmekö me, että Suomessa pitäisi olla ennakoimassa ja olla ensimmäisten joukossa kulkemassa. Ja kyllä sosiaali- ja terveydenhuollon pitkään jatkunut aliresursointi, joka on kuntien ja kuntayhtymien osalta [Puhemies koputtaa] aika ilmeistä, näkyy myös tässä.

Kysymyksen käsittely päättyi.